

савол

Оё метавонед бароям оиди фариштагон каме маълумот бидиҳед?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Аллоҳ таъоло фариштагонро аз нур офаридааст. Расулуллоҳ (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **«Фариштагон аз нур офарида шудаанд, чин аз шӯълаи оташ ва одам аз он чизе, ки барои шумо васф шуд, офарида шуд»**. Ривояти Муслим: (2996).

Фариштагон бар тоати Аллоҳ саришта шудаанд:

(لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ) (سورة التحريم: 6)

«Ба амри Аллоҳ нофармонӣ намекунанд ва ҳар дастуре, ки мегиранд, иҷро менамоянд». (Сураи Таҳрим: 6).

Онон махлуқоне мебошанд, ки намехӯранду наменӯшанд, балки хӯрокашон тасбеҳу таҳлил аст, чуноне ки Аллоҳ таъоло дар бораи онон фармудааст:

(يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ) (سورة الأنبياء: 20)

«Онон шабу рӯз тасбеҳ мегӯянд, сустӣ намекунанд». (Сураи Анбиё: 20).

Фариштагон ба ягонагии Аллоҳ гувоҳӣ додаанд. Чуноне ки Аллоҳ таъоло фармудааст:

(شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) (سورة آل عمران: ١٨)

«Аллоҳ гувоҳӣ додааст, ки ҳеҷ маъбуде (барҳақ) ҷуз Ӯ нест ва фариштагону соҳибони дониш (низ бар ин чиз гувоҳӣ додаанд). Дар ҳоле, ки ки (Аллоҳ таъоло

дар ҷаҳони ҳастӣ) барподорандаи адл аст. Ҳеч маъбуде (барҳақ) ҷуз Ё нест, ки тавонову боҳикмат аст». (Сураи Оли Имрон: 18).

Дар мақоми бузургдошт, Аллоҳ таъоло аз миёни фариштагон фиристодагонеро интиҳоб кард, чуноне ки аз миёни мардумон фиристодагонеро баргузидааст:

(اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ) (سورة الحج: ٧٥)

«Аллоҳ аз миёни фариштагон фиристодагонеро бармегузинад ва аз миёни мардумон низ (фиристодагонеро интиҳоб мекунад)». (Сураи Ҳаҷ: 75).

Ҳангоме ки Аллоҳ таъоло Одамро офарид ва хост, ки ӯро бузург бидорад, ба фариштагон амр намуд, то ба ӯ сачда кунанд:

(وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ) (سورة البقرة: ٣٤)

«Ва чун ба фариштагон гуфтем: "Барои Одам сачда кунед". Ҳама сачда карданд, ба ҷуз иблис, ки рӯй гардонд ва такаббур варзид ва аз ҷумлаи кофирон шуд». (Сураи Бақара: 34).

Фариштагон махлуқони бузург мебошанд ва вазифаҳои гуногун доранд ва гурӯҳҳои бисёранд, ки онро ғайр аз Аллоҳ каси дигаре намедонад, аз ҷумла, бардорандагони Арш:

(الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا) (سورة غافر: ٧)

«Фариштагоне, ки Аршро мебардоранд ва онҳое, ки дар гирди онанд, ба ситоиши Парвардигорашон тасбеҳ мегӯянд ва ба Ё имон доранд ва барои аҳли имон омӯриш мецоҳанд». (Сураи Ҷофир: 7).

Яке аз фариштагон ваҳро бар паёмбарон фуруд меоварад ва ӯ Ҷибрил (дуруди Аллоҳ бар ӯ бод) мебошад, ки Қуръонро бар Муҳаммад (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фуруд овардааст:

(نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿٢﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ) (سورة الشعراء: ١٩٣ – ١٩٤)

«Рухуламин онро ба қалби ту нозил кард, то ин ки аз тарсонандагон бошӣ». (Сураи Шуаро: 193-194).

Яке аз фариштагон Микоил мебошад, ки ӯ муваккал ва масъули борону растанӣ аст. Дигаре Исрофил мебошад, ки ӯ муваккал ва масъули сур дар рӯзи қиёмат аст.

Аз ҷумла фариштагони ниғаҳбон вучуд доранд, ки ба ҳифзи фарзандони Одам ва аъмоли онон вазифадоранд:

(وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ۖ كِرَامًا كَاتِبِينَ (سورة الإنفطار: ١١-١٢).

«Албатта бар шумо ниғаҳбононе (фариштагоне) вобаста шудаанд, ки нависандагони бузургвор ҳастанд». (Сураи Инфитор: 10-11).

Аз ҷумла фариштагоне вучуд доранд, ки муваккал ва масъули навиштани амалҳои неку бади бандагонанд:

(إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ۚ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ (سورة ق: ١٧ - ١٨).

«Ҳангоме ки ду фариштаи фарогиранда аз ҷониби рост ва чапи ӯ нишастаанд, ҳар чизро фаро мегиранд. Ҳар лафзе, ки аз забонаш мебарояд, онро назоратгару нависандае аст». (Сураи Қоф: 17-18).

Гуруҳе аз фариштагон масъули гирифтани ҷони мӯъминонанд:

(الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (سورة النحل: ٣٢).

«Онон, ки фариштагон ҷонашонро дар ҳоле поканд, мегиранд, мегӯянд: "Салом бар шумо! Ба хоҳири корхое, ки мекардед, ба бихишт ворид шавед"». (Сураи Наҳл: 32).

Гуруҳе аз фариштагон масъули гирифтани ҷони кофиронанд:

(وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (سورة الأنفال: ٥٠).

«Агар бубинӣ он замонро, ки фариштагон ҷони кофиронро меситонанд, ба рӯю пушташон мезананд ва мегӯянд: "Азоби сӯзонро бичашед"». (Сураи Анфол: 50).

Гурӯҳе аз фариштагон посбонони биҳишт ва хизматгори биҳиштиён мебошанд:

(وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٤﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ (سورة الرعد: ٢٣ – ٢٤).

«Ва фариштагон аз ҳар даре бар онон ворид мешаванд. (Ва ба онон мегӯянд:)

"Салом бар шумо ба хоҳири сабру шикое, ки доштед. Пас, чи нақуст фарҷони он саро"». (Сураи Раъд: 23-24).

Гурӯҳе аз фариштагон посбонони дӯзаханд:

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ (سورة التحريم: ٦).

«Эй касоне, ки имон овардаед, худ ва хонаводаатонро аз оташе, ки ҳезуми он мардуму санҷост, ниғаҳ доред, бар он фариштагони хашин ва саҳтгир гуморида шудаанд». (Сураи Таҳрим: 6).

Гурӯҳе аз фариштагон бо ҳамроҳи мӯъминон ҷиҳод мекунаанд:

(إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَيَّنُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرِّعْبَ فَأَضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (سورة الأنفال: ١٢).

«Ҳангоме ки Парвардигорат ба фариштагон ваҳй кард, ки Ман бо шумоям, пас мӯъминонро собитқадам бидоред. Ба зудӣ, дар дилҳои кофирон хавфу ҳарос меафканам. Пас бар болои гарданҳояшон бизанед ва ангуштонашонро қатъ кунед». (Сураи Таҳрим: 6).

Дар шаби қадри моҳи Рамазон, фариштагон (ба замин) мефароянд, то бо мусулмонон шоҳиди хайр бошанд. Чуноне ки Аллоҳ таъоло фармудааст:

(لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (سورة القدر: ٣-٤).

«Шаби қадр аз ҳазор моҳ беҳтар аст. Фариштагон ва Рӯҳ (Ҷибрил) дар он шаб бо фармони Парвардигорашон барои (анҷоми) ҳар коре (ба замин) мефароянд».

(Сураи Қадр: 3-4).

Фариштагон ба хонае ки дар он муҷассама (ҳайкал) ва ё сурат ва ё сағ бошад, ворид намешаванд. Паёмбар (дурудӯ паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст:

«Фариштагон ба хонае ки дар он сағ ва ё сурат бошад, ворид намешаванд».

Ривояти Муслим: 2106.

Имон ба фариштагон рукне аз аркони имон аст ва касе ононро инкор намояд, бешубҳа кофир шудааст:

(وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا (سورة النساء: ١٣٦).

«Ва ҳар кас ба Аллоҳ ва фариштагони Ӯ ва китобҳову паёмбаронаш ва рӯзи қиёмат куфр варзад, бе тардид, дар гумроҳии дуру дарозе афтодааст». (Сураи Нисо: 136).